

**TØNSBERG
KOMMUNE**

– der barn ler

ÅRSPLAN

SANDEÅSEN BARNEHAGE

2024

Årsplan for de kommunale barnehagene i Tønsberg bygger på FN's Barnekonvensjon, Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Det forutsettes at ansatte er kjent med innholdet i disse dokumentene.

Videre bygger årsplanen på kommuneplanen og virksomhetsplanen for de kommunale barnehagene.

Virksomhetsplanen gir blant annet følgende føringer:

- Alle barnehagene jobber med inkluderende felleskap i praksis. Barnehagene utformer lokalt innholdet i dette arbeidet, og ett av målene er å utvikle ansattes grunnkompetanse for å ivareta alle barn i barnehagen
- Barnehagene skal ha stort fokus på å skape et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø
- Kulturen for langsiktig og systematisk arbeid, erfaringsdeling og kompetansedeling skal videreutvikles

Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet, og skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser.

Årsplanen for de kommunale barnehagene i Tønsberg følger kommuneplanens handlingsdel, både når det gjelder innhold og tidsperiode.

Årsplanen revideres årlig, og gjelder for kalenderåret.

Årsplanen skal fastsettes hvert år i Samarbeidsutvalget før den trer i kraft.

Barnehagene skal i tillegg utarbeide planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov.

Felles rutinebeskrivelser finnes i Kvalitetssystemet og annen aktuell informasjon finnes på Tønsberg kommunes hjemmeside under «Barnehage».

Årsplan er fastsatt i SU: 16.01.24

1. Tønsberg kommunes visjon- og verdigrunnlag

Tønsberg kommune har en felles visjon; «Der barn ler».

Sammen skaper vi en nytenkende, trygg og bærekraftig kommune. Alt arbeid i Tønsberg kommune skal preges av å skape tillit gjennom å være åpen, oppriktig og profesjonell.

Åpen betyr for oss:

- Raushet
- Tydelig, imøtekommende og inkluderende kommunikasjon
- Fleksibel for endringer
- Åpen for innspill fra barn, foreldre og medarbeidere

Oppriktig betyr for oss:

- Ærlig - lytte og observere
- Å være sannferdig, men ikke krenkende
- Tilstedeværende og respektfull

Profesjonell betyr for oss:

- Faglig
- Møte mennesker med respekt
- Følge lover og regler

1.1: Barnehagens pedagogiske plattform;

På vei i fellesskap, der leken er i fokus!

Barnehagen er starten på barnas utdanningsløp. Alle barn er fullverdige mennesker i kraft av seg selv her og nå, og hva de kan bli i framtiden. Barn er kompetente og aktive medspillere, barndommen er en livsfase med egenverdi. Barn har ulike forutsetninger og vi skal møte dem der de er. Vårt læringssyn er preget av et **helhetlig syn på læring** med fokus på tilknytningsbasert pedagogikk, lek, omsorg, læring og danning. Barnegruppa og personalgruppa er mangfoldig ved å være representert med ulike kulturer, livssyn, kjønn og etnisitet. Dette mangfoldet er en ressurs som er med på å skape et miljø der respekt for menneskeverd og retten til å være forskjellig står sentralt. Barnehagen har også et stort fokus på bevisstgjøring av voksenrollen – "hvem er jeg i møte med andre"?

Barna skal i løpet av tiden i barnehagen vår oppleve progresjon i sin utvikling og sine ferdigheter. Gjennom barnehagens tilbud skal barna sikres utfordringer

etter alder og modenhet. De skal oppleve mestring og mulighet til å "strekke" seg gjennom meningsfulle aktiviteter.

For at vi skal sikre at alle barn skal få en stimulerende og trygg oppvekst, må vi i barnehagen samarbeide tett med barnas foreldre. Den kompetansen foreldrene har om sine barn er unik og viktig for barnehagen å ta del i. Sammen skal vi samarbeide til det beste for barna.

1.2: Barnehagens satsningsområde/prosjekt

Barnehagens felles prosjekt: Der leken er i fokus!

Vi i Sandesåen barnehage var med som pilot i Kompetanseløftet for Spesialpedagogikk og inkluderende praksis i perioden 2021-2023. Dette arbeidet fortsetter vi med inn i perioden 2023-25 sammen med alle de andre kommunale barnehagene i Tønsberg. Tittel på dette prosjektet er: **Inkluderende fellesskap i praksis.**

Vi vil fortsette å jobbe med inkluderende lekemiljøer, nå fremover med ekstra fokus på utelekemiljøet. Hva er gode lekemiljøer ute som er inkluderende for alle barn?

Psykisk helsefremmende barnehage:

- Fremme god fysisk og psykisk helse
- Vi skal bidra til barns trivsel og livsglede
- Et miljø hvor barn opplever mestring og egenverd
- Et miljø som håndterer og stopper krenkelser og mobbing
- Ivareta barnas behov for fysisk aktivitet og hvile

Dette betyr for oss:

- Personalet er barnehagens viktigste ressurs for å fremme barns psykiske og fysiske helse, og personalet må inneha nødvendig relasjonskompetanse
- Barna skal bli sett, hørt, forstått og anerkjent for den de er
- Barna skal lære om seg selv og sine følelser, og hvordan de kan mestre ulike opplevelser. Personalet skal støtte barn i å regulere sine følelser

- Personalet skal delta og støtte barn i lek og samspill
- Alle barn skal bli møtt av voksne som viser interesse, åpenhet og omsorg

2. Barnehagens formål og innhold

2.1: Tilknytningsbasert pedagogikk:

- Barns grunnleggende behov er trygghet, forutsigbarhet og stabilitet
- Bevissthet på hvordan personalet er i møte med barn, foreldre og kollegaer
- Et miljø hvor barn opplever trygge og nære relasjoner
- Barn og foreldre skal oppleve god og trygg tilvenning i barnehagen
- Barn skal utvikle en sunn fysisk og psykisk helse

Slik jobber vi med tilknytningsbasert pedagogikk:

- Alle barn har en tilknytningskontakt i oppstart/overgang i barnehagen
- Det er alltid personalet som har ansvar for relasjonen med barn
- Vi skal møte hvert enkelt barn ut ifra deres individuelle behov
- Vi skal være autoritative voksne (varme voksne med tydelige grenser)
- Vi skal være ydmyke i møte med barnet og familien
- Inkludere familien i barnehagens hverdag

2.2: Omsorg:

- Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet
- Omsorg har verdi i seg selv
- Barn har rett til omsorg og skal møtes med omsorg
- Omsorg er en viktig forutsetning for barns læring og utvikling
- Omsorg kjennetegnes av en anerkjennende og empatisk væremåte
- Barn er avhengig av både fysisk og psykisk følelsesmessig kontakt – i en balanse mellom trygghet, nærhet og avstand
- Personalet skal yte god omsorg for alle barn

Slik jobber vi med omsorg:

- Bidra til at barna opplever nærhet, trygghet og stabilitet gjennom grensesetting, anerkjennelse og respekt
- Ved å være lydhør og se hvert enkelt barn og dets behov
- Ta barns følelser på alvor
- Ved å gi alle barn muligheter for utvikling og læring ut ifra egne forutsetninger
- Ved å anerkjenne og oppmuntre barns omsorg for hverandre

2.3: Lek

Lek og lekeklok barnehage:

- Leken er barnas opplevelsesverden
- I leken utforsker og erfarer barna mange sider av det å være i verden
- Leken har en egenverdi og et mål i seg selv
- Gjennom leken bearbeider og utvikler barna opplevelser og inntrykk
- Vennskap og relasjoner utvikles i leken
- Personalet skal aktivt fremme et miljø som inspirerer til fantasi, skaperglede og livsutfoldelse
- Barn har stort engasjement og høy kompetanse i lek

Slik jobber vi med lek:

- Skjerme leken ved å gi tid og rom slik at leken kan få utvikle seg
- Tilrettelegge for opplevelser som inspirerer til lek
- Kompetente – engasjerte – reflekterte voksne
- Skape gode lekemiljøer
- Vi må være bevisste på hvilke materialer vi tilbyr
- Bruke mye humor sammen med barna
- Lek som innfallsvinkel til læring
- Være aktive, lekne og nære voksne

2.4: Danning:

- Danning er en livslang prosess
- Danning er evne til å reflektere over egen væremåte/holdning
- Danning handler om hvem jeg er i møte med andre mennesker
- Danning skjer i møte med andre mennesker og omgivelsene rundt
- Danning forankres i våre verdier og holdninger

Slik jobber vi med danning:

- Hjelp og veilede barna i samspill, lek og læring
- Barn og voksne er sammen om hverdagsaktiviteter og lærer av hverandre
- Skape et miljø for gode relasjoner
- Være gode rollemodeller som formidler gode holdninger og handlinger, takt og tone

2.5: Læring:

- Læring handler om at erfaringer får innhold og mening
- Læring er noe som foregår inne i det enkelte menneske og det skapes i samspill med andre
- Barn lærer ved å være aktiv deltakende, ved å observere og gjennom alt de opplever og erfarer
- Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, lærelyst og vitebegjær
- Læring er en livslang prosess

Slik jobber vi med læring:

- Små og store prosjekter
- Selvstendighetstrening
- Barna er deltagende i hverdagen – «learning by doing – and reflection»
- Gjennom lek, måltid, samlingsstund, turer osv
- Sosial kompetanse – som tar hensyn til andre, bruke språket for å uttrykke seg og være aktive i samhandling
- Legge til rette for gode læringsmiljøer barn – barn og barn – voksne
- Lek som en stor arena for barns læring

2.6: Språk og språkmiljø:

- Legge til rette for en god språkutvikling for alle barn
- Et språkmiljø som er med på å fremme barns språkkompetanse
- Personalet må være gode språkmodeller – verbalt og nonverbalt
- Språklig mangfold – morsmål er grunnleggende for videre språklig utvikling hos flerspråklige barn
- Gi erfaring med skriftspråk i barnehagen

Slik jobber vi med språk og språkmiljø:

- Personalet har nødvendig faglig kunnskap, kompetanse og holdninger som stimulerer barnehagens språkmiljø og barnets egen språkutvikling
- Voksne er gode språkmodeller
- Bruker pedagogisk dokumentasjon, kroppsspråk, sang, bøker, fortellinger, IKT m.m.
- Legge til rette for hverdagssamtaler
- Oppfordre barn til å bruke verbalspråk

3.0: Medvirkning

3.1: Barns medvirkning

Barnekonvensjonen artikkel 3 - barnets beste:

Voksne skal gjøre det som er best for barn.

Alle handlinger og avgjørelser som berører barnet, skal ha barnets beste som grunnleggende hensyn. Dette er et overordnet prinsipp som gjelder for all barnehagevirksomhet

Barnekonvensjonen artikkel 12 - barnets rett til å gi uttrykk for sin mening

Alle barn har rett til å si meningen sin, og deres meninger skal bli tatt på alvor.

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen kapittel 4)

- Barn har rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger
- Personalet har ansvar for å ivareta barns rettigheter
- Barn skal få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet

- Barn skal bli sett, hørt og respektert for den de er
- Barn skal møte en anerkjennende holdning som likeverdige mennesker
- Barns rett til medvirkning krever tid, raushet, rom og vilje til samtale
- Barn skal oppleve at deres innspill og meninger har betydning
- Barn skal føle tilhørighet til fellesskapet
- Planlegge turer, barnemøter

Slik jobber vi med barns medvirkning:

- Barna skal oppleve å være selvstendige individer, men også en del av et større fellesskap
- Sikre barnas rett til lek
- Gjennom prosjekter skapes nysgjerrighet og undring hos barna
- Har fleksible planer som ivaretar barns spontanitet og initiativ
- Barna er delaktige i prosesser og får ta del i sin egen hverdag
- Personalet lytter, støtter og veileder barna i hverdagen
- Barna får tid og rom til opplevelse av mestring
- Sikrer barnas stemme til å påvirke sin hverdag; samtaler med dem om hva som er meningsfullt for dem å gjøre i barnehagen

3.2: Foreldres medvirkning:

- Barnehagen skal ivareta foresattes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foresatte
- Foresatte og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling
- Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foresatte
- Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foresatte og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling

Slik jobber vi med foreldremedvirkning:

- Barnehagen har et foreldreråd (alle foreldrene) og et SU
- Barnehagen har et FAU
- Barnehagen gjennomfører foreldremøter – gruppevis og/eller felles

- Barnehagen inviterer alle foresatte til samarbeidsmøter 2 ganger i året, med dialog omkring barnet- hjemme og i barnehagen – slik at vi kan ivareta barnet på best mulig måte sammen
- Foresatte kan delta aktivt på foreldremøter og arrangementer
- Foresatte kan medvirke gjennom å følge godt med i skriftlige planer, viktige datoer osv.

4.0: Vurdering:

- Overordnet evaluering – kommuneplanmål og årsplanmål
- Periodeplaner/ Månedsbrev
- Arrangementer i barnehagen
- Brukerundersøkelse – forbedre oss etter innspill fra foreldre
- Medarbeiderundersøkelser

Vi planlegger og evaluerer vår praksis gjennom:

- Gruppemøter
- Pedagogiske ledermøter
- Personalmøter
- Planleggingsdager
- Assistentmøter

Pedagogisk dokumentasjon:

- Pedagogisk verktøy for personalet
- Synliggjøre og dokumentere det pedagogiske arbeidet for barn, ansatte og foreldre
- Utgangspunkt for refleksjoner for barn, ansatte og foreldre
- Reflekterer, evaluerer og utvikle praksisen vår
- Reflektere over barns innspill og initiativ
- Fokus på barns læringsprosesser

Slik jobber vi med pedagogisk dokumentasjon:

- Skriftlig-, synlig- og fagliggjøre prosessen i prosjektarbeid
- Bruke dokumentasjonen til å forske på hva barna lærer, kan og er opptatt av. Dokumentasjonen gir oss økt innsikt i vår pedagogiske praksis, slik at barna kan medvirke til og planlegge veien videre

- Bruke konkrete; bilder, gjenstander, produkter m.m
- Evaluere og reflektere over egen praksis
- Lage utstillinger av barnas arbeider/prosjekter, synliggjøre det som skjer i prosessen gjennom bilder og fortellinger

5.0: Overganger

5.1: Hjem – barnehage

Sandeåsen har fastlagte og gode rutiner for oppstart. Vi deler ut en egen perm til alle i forbindelse med oppstart i barnehagen. Der er det skriftliggjort gode rutiner for å få til en best mulig tilvenning og tilknytning. Det samme gjelder bytte av barnehage, endring av prosentvis plass og oppsigelse av plass. Vi velger derfor å henvise til barnehagens nettsider, der alle rutiner er lagt ut, og dermed lett tilgjengelig for alle foreldre/foresatte.

5.2: Barnehage – skole

Det siste året i barnehagen har vi fokus på aktiviteter som fremmer barnets selvstendighet og sosiale ferdigheter. Det jobbes også individuelt og i grupper med diverse opplegg knyttet opp mot å avslutte barnehagelivet og gjøre seg klar til skolelivet.

I Tønsberg kommune er det utarbeidet en veileder for sammenheng og overgang fra barnehage til skole. Dette er for å bygge en bro mellom barnehagens sosialpedagogiske ramme – og skolens kompetanseorienterte ramme. For at det skal være en sammenheng og progresjon i læringsinnholdet i barnehage og skole/sfo, må barnehage og skole gi hverandre tilstrekkelig informasjon om sine virksomheter. Overgangen til skolen skal være til det beste for barnet. Vi ser det som viktig at man samarbeider med SFO i forkant av skolestart.

Alle førskolebarna blir invitert til sin skole for å bli litt kjent med lærere og andre elever i løpet av mai-juni. Nødvendig informasjon overføres fra barnehagen, med godkjenning fra foreldre/foresatte, til den aktuelle skole før førskoledagene.

5.3: Interne overganger

Vi er opptatt av å ha gode rutiner innad i barnehagen når barna skifter fra en gruppe til en annen. Før sommerferien, i forbindelse med at barna skal flytte fra småbarnsgruppe til storbarnsgruppe, legger vi til rette for at barna skal bli godt kjent med sitt nye miljø. De skal bli kjent med personale og barn, men også det fysiske miljøet. Vi har faste dager hvor de er på besøk på ny fløy hvor de leker, spiser eller har samlingsstund.

Årshjul for Sandeåsen barnehage 2024

Januar	Planleggingsdag 2. januar – barnehagen er stengt SU-møte 16.januar kl 16.45
Februar	
Mars	12. mars barnehagedagen 2024 – «Stedet mitt» Påskeforberedelser 27. mars stenger bhg kl 12
April	Dugnad
Mai	Vi forbereder oss til 17. mai Planleggingsdag 10. Mai – barnehagen stengt
Juni	5. juni sommerfest i regi av FAU og barnehagen 17. juni planleggingsdag – barnehagen er stengt Foreldremøte for nye foresatte og for barn som begynner på storbarnsgruppe
Juli	Barnehagen er stengt uke 27 – 28 – 29 og 30
August	Barnehagen åpner 29. juli for de gamle barna Barnehagen åpner 1. august for nye barn Fokus på tilvenning, tilknytning og å bli kjent med hverandre i barnehagen Planleggingsdager 15. og 16. august – barnehagen er stengt
September	Brannvernssuke Foreldremøte SU-møte
Oktober	Fokus på solidaritet i forbindelse med FN-dagen
November	
Desember	Adventstid med hovedfokus på gode stemninger og en rolig atmosfære

**TØNSBERG
KOMMUNE**

– der barn ler

